

[Statsministeren.]

seende. Nogen Bebrejdelse for, at vi ikke vil føre Statens Fibranser ud paa usikker Grund, synes jeg ikke nogen har Lov til at fremsætte. Vi har den Opfattelse, at hvis man vil gøre disse Forsøg, saa er det godt, at de bliver gjort, og skulde der komme noget ud deraf, saa har Staten jo ved Lovgivningen sikret sig Medudnyttelsesret, og det er ogsaa sket ved den Overenskomst, der er blevet sluttet med Mr. Ravlin. De Betragtninger, som det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) fremsatte om et Monopol, paa hvilket ikke andre faar Indflydelse end denne ene Mand, er altsaa urigtige, idet der jo er en Overenskomst ogsaa med Hensyn til Muligheder for, at noget blev fundet og virkelig kunde udnyttes.

Jeg skal sige til det ærede Medlem Hr. Pürschel, at i og for sig kunde det maaske ogsaa have været formaalstjenligt, om Staten havde taget den Sag i sin Haand. Men jeg synes, at det skulde man have sagt i 1932, da den gældende Lov var til Behandling. Hvis man dengang havde nævnt det, saa havde der været Grund til at tage det under Overvejelse, og saa kunde jo Rigsdagen have taget Standpunkt dertil. Men fra den Tid synes jeg dunkelt at kunne erindre, at da gik de fleste Bestræbelser i Retning af at sikre den private Ejendomsret saa stærkt som muligt. Det er bl. a. en af Grundene til, at denne Sag nu foreligger med dette Tillæg.

Men altsaa, dels skulde man have meldt sig dengang, og dels maa jeg maaske ogsaa tilføje, at vi, der nu sidder med Regeringen, har jo ikke noget stærkt Indtryk af, at Rigsdagen er saare villig til at bevilge Millionbeløb, navnlig ikke paa gyngende Grund, og derfor kunde det ikke falde mig ind under Hensyn til den Lovgivning, man her har givet, at det var rimeligt at forsøge sig paa anden Maade, end det her er anvist.

Over for det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) skal jeg hævde, at der ikke er Tale om Sikring af en enkelt Mand alene ved det Tillæg til Loven, som her er foreslaaet, idet det selvfølgelig ved Overenskomsten er sikret og fremdeles vil kunne sikres over for saadanne Eksperimenter, at Staten i hvert Fald faar sine Interesser varetaget ved de paagældende Udnyttelser.

Det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) spurgte, om der var gjort Forsøg fra Statens Side, eller hvori Frygten for, at ingen ellers vilde melde sig, hvis dette Eksperiment ophørte, var begrundet. Det er kun begrundet i en almindelig formodet

Uvilje hos Folk til at sætte Penge i tvivlsomme Foretagender. Jeg har ikke foretaget Undersøgelser eller gjort andre Forsøg paa at faa nogen til at udnytte dette end det, man er kendt med, dels fra Sønderjylland, dels fra et Sted ved Kolding, og begge Steder har man jo standset paa et eller andet Tidspunkt, og Foretagendet blev opgivet. Jeg tror ikke, at der fra privatkapitalistiske Kredse er nogen stærk Interesse for at sætte sig i store Udgifter for saadanne Forsøg, og det er denne Formodning, der har fundet Udtryk i de paagældende Bemærkninger. Om disse er rigtige eller urigtige, kan man altid strides om, men der er i hvert Fald ingen, der i dette Øjeblik kan konstatere, om det er rigtigt.

Det samme gælder, naar det ærede Medlem Hr. Pürschel et Sted i sin Tale mente at kunne spore en særlig lærenem Opfattelse af privatkapitalistiske Interesser i de Betragtninger, jeg har gjort gældende. Nej, der er ingen som helst Indrømmelser af nogen Art; jeg kom kun med en Konstatering af den Kendsgerning, som det er, at man næppe kan vente, at privatkapitalistiske Interesser i større Udstrækning vil blive sat ind paa et saa tvivlsomt Omraade som dette.

Vilhelm Rasmussen: Jeg kan ikke se nogen Grund til en meget lang Drøftelse af det foreliggende Lovforslag, men jeg ønsker at gøre et Par Bemærkninger til de Udtalelser, der er fremsat.

Det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) har spurgt, hvorfor man foretager disse Undersøgelser, og om det ikke var tænkeligt, at man, efter at der eventuelt er konstateret værdifulde Raastoffer i Undergrunden, vilde undlade at benytte sig af sin Viden. Det forekommer mig at være en fuldkommen fantastisk Tanke, at Kapital fra et fremmed Land skulde blive anvendt her i vort Land til at konstatere Forekomsten af værdifulde Raastoffer, og at man saa skulde undlade at benytte de Værdier, der derved er fundet. Men der ikke foresvæver det ærede Medlem en Viden, som er rigtig nok, om, at man mange Stederovre i Amerika kender særdeles værdifulde Raastoffers Forekomst, men af privatkapitalistiske Grunde undlader at benytte sig af dem? Men derfra kan man dog ikke drage den Slutning, at nogen vil sætte meget store Kapitaler ind paa en Undersøgelse i Danmark, hvor man bl. a. tænker sig Muligheden af at finde Olie, og saa skulde undlade, saafremt saadan Olie forekommer, at udnytte de Værdier, der fandtes.